Att få hjälp till självhjälp kan vara en nyckel. Det kan börja med en ko.

s 3

Sjung, av hjärtat sjung! Varför inte i flerstämmig damkör? Vårfrukören satsar på Haydn i vår. Är du tjej och sångsugen har du chansen att hänga på.

s 4 –5

Gud är central i Camillas liv, som också rymmer många andra facetter. Hon vill bli präst. Gud bär och hjälper på vägen.

s 9–10, 12

Brännkyrkabladet

Information från Brännkyrka församling Svenska kyrkan • december 2018

FOTO: HÅKAN FLANK • BILDARR: JAYA ROOS

Nu står de här, julkrubborna, i våra kyrkor. Här finns Josef, Maria, får, herdar, en kamel och vise män. Församlingens bibliska figurer trivs i krubban, men är med oss året runt!

s 6

De följde en stjärna

s 7

Nu är det jul igen

Julen är här! Midvintermörkret lyses upp av adventsstjärnor, adventsstakar, stearinljus, balkong- och trädgårdsdekorationer. För den som gillar det är det nu dags för julskinka, korv, syltor, rullader, sill, gravlax, lutfisk, dopp i gryta, grisfötter, pepparkakor, lussekatter, julklappar, jultomtar, julbockar, nötter, knäck, julgodis, julmust, och så vidare.

Jag tror att vi behöver traditioner. Vi behöver bryta av det nattsvarta mörkret med en fest av ljus och glädje. Vi vill sjunga de gamla sångerna och psalmerna. Den urgamla festen är så gammal att man inte ens vet vad ordet *jul* betyder.

Något händer inom oss. Vi gillar minnen. Vi vill återupprepa det gamla, återuppleva förfädernas traditioner, om än i kanske romantiserad version. Eller kanske just därför? Vi behöver det gemensamma minnet. Något får oss att vilja upprepa det gamla gång på gång. I vårt inre sker något. Vi behöver kulturarv och traditioner. Något som fångar upp oss och ger oss riktning.

Samtidigt infinner sig gärna känslan av att vi söker något mer än att bara ha det trevligt i största allmänhet. Något djupt och äkta. Något som verkar på djupet bortom det ytliga och materialistiska. Något evigt och icke förgängligt.

Vi har en berättelse att berätta. En berättelse vi aldrig får sluta att berätta. En berättelse som har kostat människor livet.

För 2 000 år sedan föddes Jesusbarnet bland djuren för att det var fullt på härbärget. Barnet lades i en krubba. Barnet såg på sin mor så som bara ett spädbarn kan. Jag tror att alla som sett en bebis in i ögonen förstår vad jag menar. Barnet tittar storögt på dig med förvånad blick. Bebisen lägger hela sitt liv i dina händer.

Det lilla Jesusbarnet var Gud som hade blivit människa. Gud kom inte till världen som en vis gammal man med skägg som Tomten eller Gandalf. Gud kom till världen som ett värnlöst litet barn och såg på världen på det sätt som ett litet barn gör. Det var Guds ögon som mötte Marias och Josefs blick.

Vad lär vi oss av detta? Gud blev människa genom Jesus Kristus. Jesus kom inte till världen som en mäktig härskare utan just som ett värnlöst litet barn med sin outgrundliga blick. En blick som litar på dig och som förväntar sig att du inte tappar det lilla liv du håller i. Någon som villkorslöst älskar dig.

Under den första julnatten under första världskriget tystnade kulsprutorna och soldater slutade att slåss. De greps av den nästan 2000 år gamla berättelsen och insåg vansinnet med mördandet. Soldater gick upp ur skyttegravarna och möttes. Tillsammans sjöng man på tyska, franska och engelska: Stilla natt, heliga natt…

Magnus Hellström
KYRKOHERDE

FOTO: PIXABAY

FOTO: PMB MEDIA & DESIGN

FOTO: ERIK STENSEKE

Nya medlemmar får skyddsänglar

Brännkyrka församling har en jämn ström av medlemsinträden. Nya medlemmar hälsas välkomna genom ett brev hem, med ett erbjudande om en välkomstgåva. Gåvans innehåll har varierat genom åren. Nytt är att vi nu ger bort en skydddsängel i glas. Flera varianter finns att välja på.

Änglarna finns på församlingsexpeditionen, Götalandsvägen 191. Öppet vardagar 9-15, lunchstängt 11.30–12.30. **MH**

FOTO: HÅKAN FLANK

God jul & Gott nytt år!
önskar Brännkyrka församling Svenska kyrkan

Svenska kyrkan
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

BRÄNNKYRKABLADET utges av Brännkyrka församling Svenska kyrkan fyra gånger per år.
Redaktör: Kari Malmström.
Ansvarig utgivare: Magnus Hellström.
Tryck: Printografen, Halmstad.
Distribution: Postnord.
Miljömärkt trycksak, lic nr 3041 0146

POSTADRESS
Box 64, 125 22 Älvsjö
telefon 08-447 11 00 vx
växeln är öppen må–fr 9.00–17.00.
e-post: brannkyrka.info@svenskakyrkan.se

BESÖKSADRESSER
Brännkyrka kyrka och församlingsexpedition
Götalandsv. 189–191, Älvsjö
besökstid må–fr 9.00–11.30, 12.30–15.00
Vårfrukyrkan med församlingslokaler
Fruängens kyrkogata 1–7, Fruängen C.

VI FINNS PÅ
facebook
Instagram
twitter

För telefonnummer och epost till alla medarbetare se **www.brannkyrka.org**

Det är dags att säga MUUU…

FOTO: PIXABAY

Många minns fortfarande namnet och begreppet Lutherhjälpen. Det var lätt att förstå vad det handlade om. Svenska kyrkan bistod i kris och katastrof. Det gör vi fortfarande. Vi bidrar också i långsiktigt utvecklingsarbete för att ge människor hjälp till självhjälp. Här i Brännkyrka församling väljer vi att göra det genom en genomtänkt satsning på vissa projekt, som vi också kan följa upp här hemma.

Just nu pågår julkampanjen inom det som kallas ”Svenska kyrkans internationella arbete”. Kampanjen innebär att vi under parollen ”En flicka är född” vädjar om penninggåvor från goda givare, för att förmedla ut i världen. Nu med fokus på flickors ofta sämre rättigheter och möjligheter. Det här är faktiskt Lutherhjälpen, det också!

2008 slogs två inomkyrkliga organisationer ihop: Lutherhjälpen och Svenska kyrkans mission. Lutherhjälpen, som grundades 1947, hade fokus på akuta insatser, medan Svenska kyrkans mission hade historiska rötter av långsiktig närvaro i det som då kallades ”tredje världen”.

Tider förändras, förutsättningar förändras, och organisationers namn förändras. Ibland kan det bli otydligt, och begreppet ”Svenska kyrkans internationella arbete”, som blev sammanslagningens namn, har aldrig lyckats få samma slagkraft som namnet Lutherhjälpen hade.

Kort sagt är det inte självklart för en givare vad Svenska kyrkan vill och gör. I dagens mediesamhälle har Radiohjälpen, med avknoppningen Musikhjälpen, troligen skapat sig en större plats i svenska folkets medvetande än vad Svenska kyrkans arbete gjort. Även organisationer som Röda Korset och Rädda Barnen har tydligare varumärken.

Men är du en av dem som vill hjälpa? Som vill avstå en peng – liten eller stor – för att stötta något? Läs då vidare!

I alla våra gudstjänster tar vi upp kollekt, alltså en frivillig penninggåva som deltagaren kan lämna. Och vid varje tillfälle finns en i förhand bestämd mottagare. Inför 2019 gör vi detta tydligare. Det blir helt enkelt mer av kollekter med klar destination! En vet var ens pengar landar. I flera fall just i det internationella arbetet.

Svenska kyrkans katastrof- och biståndsarbete är vittförgrenat och framgångsrikt. Vår kyrkas kontaktnät med lokala kyrkor världen över är unikt i sitt slag. Via nära samarbete och personliga kontakter riktar vi resurser för att strukturerat bidra till att människor kan förändra sina liv till det bättre. Detta sker inom ramen för ett antal projekt, avgränsade och tydliga satsningar på hjälparbete på en viss plats och under en viss tid.

Det kan till exempel börja med en ko, som i ko- och kalvprojektet i Tanzania. Mycket förenklat handlar det om att en familj får en dräktig ko, som ger familjen mjölk, gödsel och senare en kalv. Det är lätt att inse hur mjölken kommer till nytta. Kalven ges så småningom vidare till en annan familj… Det ena ger det andra, ringar på vattnet.

Nästa år kommer församlingens kollekter vid konserter och musikgudstjänster (undantaget Musik i sommarkväll) att gå till ko- och kalvprojektet. Brännkyrka församling har en tydlig lokal koppling till just det. Inger Swahn och Staffan Törnqvist, förtroendevalda i församlingen och engagagerade i det internationella arbetet, hade hösten 2016 förmånen att få besöka Tanzania och på plats se hur kossorna bokstavligen förändrade människors liv.

Väl hemma berättade de vad de sett och upplevt på en öppen församlingsafton, och även församlingstidningen har rapporterat. Framåt våren hoppas vi att få synliggöra kossorna på nytt, och berätta mer om hur viktiga de är.

Andra projekt kan handla om sådant som ligger nyblivna föräldrar, mor-farföräldrar, faddrar och dopfamiljers vänner nära. Som små barn… Här i församlingen döper vi över 200 barn varje år. Och även i dessa gudstjänster vädjar vi om kollekt. 2006 valde Brännkyrka församling att rikta dopkollekten till ett dåvarande projekt i Uganda, ett projekt som arbetade för att ge barn som förlorat sina föräldrar i aids en framtid. När projektet avslutades 2014 var Brännkyrka församling en av de större enskilda bidragsgivarna! Numera går våra dopkollekter till projektet ”mentormammor” i Sydafrika.

Varje onsdagskväll firar vi mässa i Vårfrukyrkan i Fruängen. Där går kollekten till ett projekt till stöd för romer i Rumänien. Syftet är att stärka utsatta människor på plats i hemlandet. Det är ett faktum att flera romer vädjar om gåvor i Fruängens centrum, så inte heller detta val av kollektändamål är en slump.

Det handlar om beröring. Om igenkännande, om en vilja att se. Och ge.

Svenska kyrkans internationella arbete ute i världen, i kontakter med församlingar, präster, lekmän, myndigheter, befolkning – kort sagt människor! – har lång historia och vill in i framtiden. Du som tror på oss och vårt arbete kan lita på att ditt bidrag når fram.

Men vad man ska kalla sig/heta är inte alltid lätt. I maj nästa år introducerar Svenska kyrkan ett framtida varumärke för arbetet. Nej – namnet Lutherhjälpen kommer inte tillbaka. Du som fortfarande får associationer av det får programmera om dig till ACT Svenska kyrkan.

Det engelska ordet *act* betyder agera. Det gör vi och vill fortsätta att göra! Våra givare behövs, och vi hoppas att ni blir flera.

Kari Malmström

LÄS MER OM PROJEKTEN!

På svenskakyrkan.se kan du läsa mer om projekten som Brännkyrka församling aktivt stödjer.

KO- OCH KALVPROJEKTET TANZANIA
www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete/p89

MENTORMAMMOR SYDAFRIKA
www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete/p144

ROMER I RUMÄNIEN
www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete/p220

OM NAMNET ACT

Namnet ACT Svenska kyrkan handlar inte bara om att agera. Vi är redan en del av ACT. I januari 2010 bildade över hundra organisationer med kyrklig bakgrund, däribland Svenska kyrkan, en av världens största biståndsallianser, det globala nätverket ACT-alliance, som står för ”Action by Churches Together” (ungefär kyrkor tillsammans i handling). Genom ACT-alliance blir Svenska kyrkan större, effektivare och mer slagkraftig än om vi arbetat ensamma. Nu satsar vi!

Körsång är koncentration i vila, personlig och musikalisk utveckling – och gemenskap.

FOTO: JONAS ENG

Vårfrukören vill växa

Varje onsdagskväll samlas ett gäng korister i Vårfrukyrkan i Fruängen. De sjunger i flerstämmig damkör. I Vårfrukören finns sångare med de mest skiftande ingångar och bakgrunder till körgemenskapen. Sångarglädjen och viljan att utvecklas förenar dem. Körledaren Robin ser en glädjande trend av ökat intresse för damkör. Repertoaren växer och möjligheterna blir fler.

Körsångstraditionen i Sverige är fortsatt stark. De över 100 000 människor som organiserat sjunger i kör påverkar och inspirerar sin omgivning. För alla som testar något för första gången är det ofta en nyckel att bli introducerad av någon man känner och som redan är med. Det är så ”det svenska körundret” spridit sig. Smittfaktorn är fortfarande hög. Känner du en körsångare så är du inte ensam!

Robin Spurrier är Vårfrukörens ledare.

Rent generellt är det ofta fler damer än herrar som vill sjunga i kör, så damkören har absolut en nisch att fylla i kör-Sverige.

– Utmaningen har varit att hitta musik arrangerad för flera damstämmor, säger Robin Spurrier, som leder Vårfrukören. Men nu märks det att etablerade och erkända notförlag har uppmärksammat efterfrågan.

Robin berättar att såväl internationella som svenska förlag ger ut mer och mer användbar musik. Det gäller både ”körpärlor” och bearbetningar för damkör av lite större kyrkomusikaliska verk.

Damkör har en alldeles egen klang. Det är ljust och skirt, den dova basen finns där inte. Istället hörs andra register, som faktiskt kan drunkna i blandad kör.

När Brännkyrkabladet träffar kören är det november och becksvart, advent och jul står för dörren.

Uppsjungning. Inledningen är gymnastisk. Så kommer ljuden: ”brr, brr, brr”,”öjöjöj”, ”halååå”. Det ska sjungas dovt, sedan ljust – och så ska det vara roligt också. Och det är det. Om det är någonstans man mitt i mörka vintern kan finna soliga leenden och glada skratt så är det på Vårfrukörens uppsjungning.

Robin tar upp en låt från förra repet och den första genomdragningen blir rätt eländig.

– Ja, nu visade det sig…

Robin påbörjar meningen men blir avbruten:

– Det som visade sig var att andrasopranerna fullständigt glömt bort sin stämma!

Skratt, och sedan fullständig koncentration. Robin är försångare när det behövs. Att studera in musik ska vara roligt, och inte omöjligt svårt, med den ribba som satts.

Vårfrukörens ribba är på väg upp. I våras gjorde de ett verk av Johann Michael Haydn, och det lyckade genomförandet gav mersmak.

Körledarens uppgift är att uppmuntra och entusiasmera, förklara och visa på vägar framåt. Och dela med sig av sina insikter. Plötsligt säger Robin:

– Jag inser ju att den här låten går ganska lågt. Det är därför vi inte får till den där klangkronan uppåt.

Så övar de vidare. Omtag på omtag. Justeringar, intervall. Så småningom börjar det sitta i kroppsminnet.

– Nu sätter vi ihop det!

Och miraklet sker. Det som nyss lät ganska spretigt och osäkert är plötsligt väldigt vacker stämsång.

Vårfrukören har utan tvekan kul. Karaktäristiskt för en kör är oförmågan att hålla tyst, och det verkar i och för sig vettigt eftersom uppgiften är att sjunga. Men så fort sången inte upptar fokus utbryter skratt, småprat och fnitter. Robin får kämpa en aning för att få total uppmärksamhet igen.

Men det är väl det som bidrar till energikicken: glädjen, gemenskapen.

Det är fikapaus, en kort sådan. Brännkyrkabladet passar på att prata med några av koristerna.

Körsång är också en glädjekick. Och det är härligt när övandet ger frukt. Plötsligt låter det gudomligt!

FOTO: JONAS ENG

Sjung Haydn!

Till våren gör kören Joseph Haydns ”Lilla orgelmässa” i ett nyutgivet arrangemang för flerstämmig damkör. Verket framförs som en ”mässa i mässan” i Brännkyrka kyrka den 9 juni. Känner du dig sugen på att vara med? Kontakta Robin Spurrier för provsjungning! 08-447 11 35, robin.spurrier@svenskakyrkan.se

Kjerstin har varit med i Vårfrukören i tre år och har sjungit i princip hela livet. Hon hittade till kören när de skulle sjunga Vivaldis ”Gloria” och sökte nya sångare. Hon hade sjungit verket tidigare och upptäckte att det satt i ryggmärgen, en häftig upplevelse.

– Det här är så viktigt för mig, säger hon. Sången rensar hjärnan, man blir tvungen att fokusera. Och man andas mycket, det blir en syrechock!

Vårfrukören har rötter i Ta ton-kören, som startade som blandad kör 2004. Några sångare var med redan då. Marianne har varit med i 14 år, Irene i tio. Irma sjöng länge i en annan av församlingens körer och kände sig mer än välkommen till Vårfrukören när hon sökte sig hit.

Kajsa kom med för ett år sedan. Hon googlade på nätet, ville hitta en kör nära. Hon hade körvana sedan tidigare men hade haft ett uppehåll på 20 år. Köridentiteten och körlängtan fanns där, och i Vårfrukören hittade hon hem.

Yvonne sjunger inte bara i Vårfrukören, utan dessutom i Brännkyrka vokalensemble. Eva sjunger också i två körer, den här och Brännkyrka Gospel. Sång vill gärna förmera sig!

– Jag har alltid prioriterat körsången, säger Yvonne. Jag har till och med tagit upp det på anställningsintervjuer, att den här dagen sjunger jag. Så viktigt är det. Kören är ett avbrott från stress, kräver full koncentration, men utan krav.

– Jag vågar mycket mer nu, säger Eva. Körsången har gett självförtroende.

Marja understryker att kören ger livskvalitet och är en extra krydda i tillvaron.

Robin indikerar att fikapausen är slut. Åter till repet inför advent. En trestämmig ”Dotter Sion” ekar mellan Vårfrukyrkans väggar och Robin släpper ackompanjemanget. Det låter lysande.

– Från och med idag sjunger vi a cappella också, säger han glatt. Skriv det!

Kören har plats för flera röster, och gärna fler sopraner. Till våren väntar nya projekt.

Kari Malmström

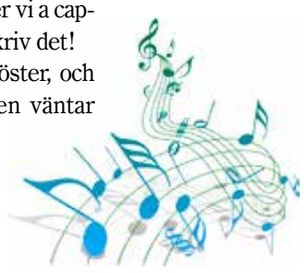

”Mässa i mässan” – vad betyder det?

Den kristna gudstjänsten har utvecklats under mycket lång tid. Under medeltiden fick den en utformning här i västerlandet som till största delen består än idag. Oavsett land, språk eller teologisk inriktning, så har huvudmomenten behållits. Dessa olika delar har i sin tur tonsatts av många musiker och i många olika stilar. Vissa sådana komponerade gudstjänster har också blivit mycket populära som konsertmusik.

Under Wien-klassicismen dominerades denna genre av tonsättare verksamma i den romersk-katolska miljön, bland andra Mozart, bröderna Joseph och Michael Haydn, Franz Schubert och till och med självaste Beethoven. Dessa tonsatta gudstjänster innehåller alltid de så kallade mässordinarierna, det vill säga momenten Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus och Agnus Dei.

Under våren 2019 framför vi två sådana genomkomponerade mässor i Brännkyrka kyrka. Den komponerade musiken, av Franz Schubert den 5 maj och Joseph Haydn den 9 juni, ersätter då de vanliga sjungna momenten i högmässans liturgi. Dessa musikaliska mästerverk kommer då till sin rätt mycket bättre än i konsertform, då de är tänkta att framföras som mässmusik vid festliga tillfällen. Bägge tillfällen sjunger församlingens körer tillsammans med liten orkester. Församlingen sjunger självklart några väl valda psalmer också!

Robert Zelizi

Jaya Roos leder kurser i bibelfigurtillverkning. Här i Brännkyrka har hon både lärt oss att tillverka och att klä dem. FOTO: HÅKAN FLANK

Bibliska figurer får nytt liv

Rör du dig i Vårfrukyrkan har du sannolikt sett och träffat på dem. Våra bibliska figurer. Generationer förskolebarn har lärt känna dem i samband med berättelsen om julkrubban som församlingen bjuder in till varje år i båda kyrkorna. Figurerna har ande, själ och hjärta – och nu även underkläder... Ett gäng volontärer och medarbetare ägnade höstlovsveckan åt välbehövlig figurvård!

En sådan här biblisk figur är handgjord, har tunga fötter, böjliga lemmar och inga anletsdrag. Syftet med figurerna är att med deras hjälp gestalta och konkretisera berättelser ur bibeln.

Själva konceptet är från Schweiz och utvecklat av en dominikansyster där.

– Figurerna är medvetet stiliserade men ändå mycket uttrycksfulla. Konstruktionen medger stora möjligheter, säger Jaya Roos.

Jaya är församlingspedagog och en av dem som tidigt snappade upp idén med just dessa bibelfigurer. Hon leder sedan 20 år kurser i bibelfigurtillverkning.

Ett härligt gäng!

I Brännkyrka församling har de funnits sedan början av 00-talet. Då tillverkades en uppsättning om 16 figurer, av dåvarande personalstyrka, med en annan kursledare. Jaya var i Brännkyrka 2011, när ytterligare 16 figurer såg dagens ljus under några intensiva höstlovsdagar det året.

Exakt sju år senare, på dagen till och med, samlades volontärer och personal för att under Jayas ledning pyssla om och fräscha upp församlingens figurstyrka. Samt förse dem med mer rekvisita. Tidens tand hade gjort sitt och redan från början fick den första generationen figurer inga underkläder.

Under tre fridfulla och samtidigt energiska dagar möttes vi kring nål och tråd, teologiska tankar, klister, val av tyg, ståltråd, tänkbara färger och stilar.

Det blev en nytändning – som behövs.

Hela poängen med figurerna är att de ska användas för att gestalta ögonblicksbilder ur bibeln. Det kallas att ”ställa en scen”. Församlingens kyrkvärd Ing-Mari Laingren har troget i många år varje vecka ställt en scen i Vårfrukyrkan, med bäring på någon av kommande söndags bibeltexter.

– Men ibland tryter inspirationen, framför allt när det blir för abstrakt, säger hon. Det är så roligt att vi nu kan bli flera som engagerar oss i det här. Att vi är fler som bryr oss!

Ing-Mari var med från arla till sent alla dagarna i figurverkstaden. Alla volontärer gör vad de kan. Det finns andra uppdrag som är minst lika angelägna och konkurrerar om tiden. Så är det för en församlingsengagerad eldsjäl. Någon ska till andakt på ett äldreboende. Någon ska till Kyrktorget.

Och bland personalen är det likadant. Prästen Eva-Lisa syr flitigt på ”den rike ynglingens byxor”, men hux flux måste hon iväg för ett annat åtagande.

”Den rike ynglingen byxor”? Figuren hon klär är en gestalt som finns i tre av våra evangelier. En rik ung man frågar Jesus vad som krävs för att komma in i himmelriket. Det brutala svaret blir att avstå från rikedomen och ge till de fattiga. Därifrån kommer det också idag väl använda citatet ”Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.”

Jaya förklarar att en del i konceptet är att alla figurer har en huvudsaklig identitet, att Josef är Josef och Maria är Maria, till exempel. Vi laddar figurerna med känsla och symbolik.

Sista dagen av ”uppfräschningen” inbegriper att alla figurer som fått en bestämd identitet namnges, och fotograferas/dokumenteras. I vardagslivet utesluter det dock inte att en namngiven lärjunge kan vara stand-in för en gammaltestamentlig gestalt i en viss scen, och vice versa.

Just nyligen har många förskolor mött våra figurer som gestaltat den allra första julen i kristen tradition. Varje vecka kan du möta nya scener ur bibeln i Vårfrukyrkan. De bibliska figurerna har liv och uttryck. De vill ut ur garderoben och ta större plats!

Kari Malmström

De kommo ifrån Österland

Pilligt jobb och kärt besvär.

Jaya visar och förklarar för Lovisa.

Här är Maria från Magdala! Alla figurer har fått en huvudidentitet.

En av de heliga tre kungarna.

Scen: Jesus hos Marta och Maria.

Österländska stjärntydare kom till Jerusalem och frågade efter den nyfödde kungen. Kung Herodes blev inte alls road. Det hade inte fötts någon ny kung och Herodes ville inte ha konkurrens. Han ville fortsätta vara kung själv. Han frågade lömskt stjärntydarna vad saken gällde. De förklarade att de hade följt den stora stjärnan på himlen som visade att en ny kung var född.

Kung Herodes försökte lura stjärntydarna att de skulle meddela honom när de funnit den nya kungen så att han också skulle kunna få hylla honom. Men Herodes smorde andra planer.

Stjärntydarna fortsatte följa stjärnan. Den stannade till slut över en byggnad. Därinne fann de den nyfödde kungen i en krubba. De bar fram gåvor såsom guld, rökelse och myrra, som är ett välluktande ämne. Det var sådant som användes i kulten och vid kungliga bröllop.

I en dröm blev stjärntydarna tillsagda att inte återvända till kung Herodes för att berätta utan tog istället en helt annan väg hem. En ängel visade sig i drömmen för Josef, och sade att den nya lilla familjen skulle fly till Egypten, vilket de gjorde. När Herodes förstod att han blivit lurad lät han beordra mord på alla pojkar under två år i Betlehem med omnejd.

Förr i tiden var stjärntydning mycket viktigt. Kungar anlitade stjärntydare för att få råd om hur de skulle regera. Stjärnor har stort symbolvärde och återfinns exempelvis på många flaggor. Stjärnan är en symbol för ljus som strålar ner från ovan. Ett himmelskt ljus som lyser upp.

Himlavalvets alla stjärnor var symboler för Abrahams oräkneliga ättlingar. Kung Davids stjärna, den sexuddiga stjärnan, kombinerar två trianglar som också symboliserar kvinnligt och manligt.

En riktigt stor stjärna var en kunglig stjärna. Det var en sådan som ledde de österländska stjärntydarna till Jesusbarnet i krubban i Betlehem.

Vilka var då stjärntydare? I Babylon hade man spåmän och stjärntydare som hovfunktionärer. De siade om framtiden och kallades ”De vise i Babylon”. Under den babyloniska fångenskapen cirka 500 år f.Kr. levde en man vid namn Daniel i Babylon. Han kunde tyda drömmar och hade profetiska syner. Daniel fungerade som drömtydare åt kung Nebudkadnessar och var en av De vise i Babylon.

Sedan dundrade perserna fram och lade under sig hela främre orienten inklusive Babylon. Persiske kungen Kyros var tolerant och gjorde slut på den babyloniska fångenskapen. Israeliterna fick återvända hem till det heliga landet och byggde upp templet i Jerusalem. Kyros återlämnade troféerna som babylonierna tagit.

Perserna hade också spåmän som tydde drömmar och stjärnor. De kallades mager.

Enligt traditionen kom de österländska stjärntydarna att kallas ”Tre kungar” med namnen som Kaspar, Melchior och Balthasar. I konsten brukar de avbildas som en ung, en medelålders och en äldre man. En brukar avbildas som en europé, en som asiat och en som afrikan. Detta för att uttrycka att de representerar hela mänskligheten och alla slags människor.

Deras symbol är tre kronor. Samma som vårt riksvapen. Hur kunde det bli så? Enligt traditionen hittade den bysantinska drottningen Helena på 300-talet kvarlevorna av de tre kungarna. Hon förde kvarlevorna till Konstantinopel (Istanbul). På 1100-talet fördes de till Köln och fick sin sista vila i den stora Kölnerdomen. De mäktiga där började använda tre kronor som symbol. Tre kronor kan ha kommit till Sverige med kung Albrecht av Mecklenburg på 1300-talet.

Nästa gång ni ser ishockeylandslaget eller Stadshuset kan ni tänka på att tre kronor också symboliserar att Jesus vill vara kung i alla människors hjärtan över hela vårt jordklot.

Magnus Hellström

BIBELKÄLLOR

I Matteusevangeliet kap. 2 kan man läsa om de österländska stjärntydarna och flykten till Egypten. Det så kallade julevangeliet kan man läsa om i Lukasevangeliet kap. 2. Den babyloniska fångenskapen, Daniel, kung Nebudkadnessar och kung Kyros kan man läsa om i Gamla testamentet framförallt i Andra kungaboken, Esra, Nehemja, Hesekiel, Jesaja, Jeremia och Daniels bok.

BILD: PIXABAY

FOTO: HÅKAN FLANK

Camilla

Hon är målmedveten. Hon utstrålar livsglädje. Det finns något ”sprudlande” över Camilla Matzon Mathisson. Nyligen blev hon kyrkvärd här i Brännkyrka församling. I somras var hon en centralfigur på Kyrkfiket i Vårfrukyrkan. Hon vill driva söndagsskola. Och hon pluggar till präst. Dessutom är hon ryttare sedan barnsben och trivs bäst när vardagen är full av aktivitet.

När Camilla, hennes man Erik och sönerna Tristan och Alve flyttade från Värmdö till Stureby förra året, var en av hennes första åtgärder att kolla på nätet efter kyrkan. Hon ville bli volontär.

– Även om vi inte bor i församlingen så ligger Brännkyrka kyrka avgjort närmast, församlingen har också en tydlig väg in för volontärer, säger hon. För mig är det självklart att om man vill arbeta inom kyrkan är man också volontär.

Camilla träffade volontärsamordnarna Ingemar och Lovisa. Redan från början ville hon gärna driva söndagsskola, ett begrepp som är lite knepigt så här 2018. Som församling och kyrka förväntas man ha en sådan, ändå kan det vara svårt att rekrytera barn som vill delta.

– Jag tror att många har en skev bild av kyrkan, säger Camilla. Tröskeln känns hög, när den egentligen är låg.

Än så länge har det inte blivit någon söndagsskola. Camilla behöver en volontärkompis för att kunna dra igång. (Om du som läser detta vill bli hennes kompis – ring oss!)

Men en volontär är sällan sysslolös, det finns gott om uppgifter att ge sin tid åt.

I våras fick Camilla också frågan om hon kunde sommarjobba med lön, en välkommen fråga för den som pluggar. Under nio veckor, de flesta stekheta, var hon den som höll ihop Kyrkfiket i Vårfrukyrkan, som höll öppet varje vardag. Personal i övrigt var sommarjobbande ungdomar.

– Vilka fantastiska ungdomar vi har här!

För Camilla kom den kristna kallelsen tidigt, även om Gud tagit några omvägar i sin kontakt med denna blivande teolog. Det första anropet kom när hon var två och ett halvt år. Då döptes hennes lillasyster, en familjehögtid som satte avtryck i

följer kallelsen

henne. Det är väl inte helt säkert att hon minns situationen själv, men har fått den berättad. Hon lekte i sitt rum och mamma kom in och frågade vad hon gjorde.

– ”Jag döper dockan”, sa jag. Jag tror att jag redan då visste att jag ville bli präst, säger Camilla.

Familjen var sekulär/icke-troende. Kyrkan var ganska avlägsen. I tidiga tonåren sa hon det högt: ”Jag vill bli präst”.

– Mamma tyckte det lät spännande, pappa var mer skeptisk först men är numera mycket intresserad och tycker det är roligt, berättar hon.

”För mig har kyrkan varit den öppna famnen.”

Uppvuxen i Enskede blev hon konfirmand i Farsta församling, och sedan blev hon kvar, som ledare och engagerad i största allmänhet.

– För mig har kyrkan varit den öppna famnen, säger Camilla självklart. Jag var den enda i min klass som konfirmerade mig – det var en revolt till och med mot klassen! Ju mer jag var i kyrkan desto mer hände. Jag märkte att jag mådde bra av det.

Nu har Camilla pluggat teologi i två och ett halvt år och lika lång tid återstår innan hon kan bli präst. Under studietiden ansöker den som vill bli präst om att bli antagen av något av Svenska kyrkans tretton stift, för att kunna fullfölja utbildningen hela vägen till prästvigningen, som sker i det stift där man antagits.

Camilla sökte till Karlstads stift och är nu i antagningsprocessen. Besked får hon tidigast nästa höst.

FOTO: KAJSA LARSSON

Utanför Kyrkfiket i somras.

Karlstad? Camillas man Erik, som är ambulanssjukköterska, pluggade i Karlstad och kan vittna om att det en trevlig plats.

– Antagningsprocessen är en stressande period, mycket upp- och ner, mycket känslor, medger hon. Man genomgår många psykologsamtal, tester, möten med biskop, domkapitlet…

För den som ansöker om att bli antagen som präst, med de formella högskolemeriterna i hamn, kan ändå få nej. Då går det att söka igen – men först efter fem år.

– Man måste alltså ha en plan B, säger Camilla. I antagningssammanhangen frågas det också efter vad man alternativt ska göra.

Nu rullar processen på.

Camilla är född 1989, Erik är fem år äldre. De träffades på internet för 12 år sedan på dåvarande ungdomssajten playahead. Relationen utvecklades där och på chatten msn.

– Vi var nog ganska tidiga i att bli ett par på internet, konstaterar hon.

Idag finns en uppsjö av dejtingsajter, att träffas på internet har blivit hur vanligt som helst. Ändå är nätet inte självklart för alla, fortfarande. Den som aldrig varit där kan nog inte ens begripa terminologin. En virtuell mötesplats, i datorn, eller som numera, i mobilen.

Camilla har stadiga fötter förankrade både i tiden innan och efter.

– Jag har klara minnen av en barndom utan internet. Och jag minns ”telialjudet” när man skulle koppla upp sig, och mamma hade datorn i en garderob och fick ta fram den när den skulle användas.

Det är skillnad idag, minst sagt, men Camilla är måttfull i sina iakttagelser:

– Visst är det annorlunda, min fyraåring har skärm. Men mina barn gillar att leka också! Det är viktigt att hitta balansen, se det goda med alla världar.

Hon verkar ha bra balans i tillvaron. Hästarna kan vara en bidragande orsak.

– Ett av mina största intressen i livet är hästar. Att rida – det är mitt sätt att slappna av, min meditation, förklarar hon. Bara ha sig själv och hästen. Jag springer också, det har lite av samma funktion. Att ha mål är viktigt för mig. Jag tävlar

Till häst en tävlingshelg i november.

FOTO: EVELIN MATTSSON

i dressyrritt och planerar att springa en halvmara 2019 och en helmara 2020.

Nog verkar hon målinriktad. Men vägen har haft sina gupp och kurvor. Camilla är en gymnasieavhoppare. Hon började på naturprogrammet men insåg att det inte var hennes grej alls. Tack vare hästintresset fick hon jobb i butik, ett extrajobb hon fortfarande har vid sidan av studierna, och läste senare elprogrammet på komvux.

Camilla skrattar:

– Gud hade en plan. Jag skulle ha det lite tufft och gå den här krokiga vägen… Min gudstro har blivit stärkt av detta.

Hon vill inte frälsa världen, inte heller sin familj. Gud verkar på många nivåer och på många sätt.

– Min man brukar säga att han ”tror på någonting” – är traditionskristen. När det gäller barnen och existentiella frågor som ju kommer, så svarar jag utifrån min övertygelse, men inte mer än så. Vi får se vad det blir hos dem. Jag vill att de ska hitta sitt, säger hon lugnt. De får höra vad jag tror men göra vad de vill. Det är en gåva, ett erbjudande. Att slå bibeln i huvudet på dem är inte rätt väg, då blir de anti.

Tro? Tror? *Jag* tror? Ja, vad är det egentligen att vara troende?

– Jag upplever att en väldigt stor ma-

VILL DU OCKSÅ BLI VOLONTÄR?

Har du tid och engagemang över? Lite eller mycket, ofta eller sällan – din insats kan behövas!

Hör av dig till Lovisa 08-447 11 05, lovisa.oscarson@svenskakyrkan.se eller Ingemar 08-447 11 23, ingemar.cederlund@svenskakyrkan.se

joritet i vårt samhälle tror på något, men vill inte definiera sig som kristna, och vill inte ”hamna i ett fack”, säger Camilla. Vi är väldigt individualiserade i Sverige, och vill även vara det i vår tro.

Camilla har nyligen utsetts till kyrkvärd här i Brännkyrka, och är jätteglad för det. Hon menar att kyrkvärdsuppdraget är mångsidigt, inte minst för den som vill bli präst. Man får göra en hel del av det som man ska göra sedan – men inte allt…!

– Det absolut viktigaste är att få hälsa välkommen, säger hon. Alla som kommer, varför de än kommer, ska känna sig välkomna. Där har kyrkvärden, vid sidan av präst, vaktmästare, musiker och alla andra som ”gör” en gudstjänst, en nyckeluppgift.

Sprudlande, som sagt. Här finns mycket energi. En del av Camillas helger denna höst och vinter ägnas åt att rida Stockholmscupen, där olika ridskolor tävlar mot varandra, i lag. Man har borta- och hemmamatcher, och på bortamatcher rider man bortalagets hästar och vice versa.

– Man får bygga laganda i vad som annars är en individuell sport. Det är inkluderande och så viktigt, säger hon.

Här har vi en kvinna som trivs med action, det är uppenbart. Glädjen kan vara nyckeln till att hon orkar.

– Jag trivs bäst när jag har saker att göra, i vardagen, säger Camilla.

Sedan kan hon stänga av, vara med familjen i fjällen, njuta vid en brasa. Då ska det inte hända så mycket. Balans återigen.

Sommaren 2019 blir det inget Kyrkfik i Brännkyrka för Camilla. Då gör hon kyrklig praktik, i Värmland eller Dalsland. Och om tre år kan det bli en flytt till Karlstad.

– Vi känner att vi kan bo var som helst. Det är ett plus om det är nära till naturen, säger Camilla. Hela familjen gillar skog och natur, det är härligt att vara ute.

Men nu är nu. Just nu är Brännkyrka Camillas församling. Hon vill bidra!

Kari Malmström

Läs också Camillas spalt ”Jag&Gud” på sidan 12.

FAKTA **Vägen till prästyrket**

För att bli präst krävs att du har en magisterexamen i teologi eller religionsvetenskap och att du antas som prästkandidat i ett stift. Därpå följer ett års avslutande studier vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Att vara präst är en av Svenska kyrkans vigningstjänster. Det innebär att du måste bli antagen som prästkandidat av biskopen i ett av Svenska kyrkans tretton stift innan du kan ansöka till prästutbildningen vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut. Du tar själv kontakt med det stift där du önskar prästvigas.

Efter att du blivit antagen av ett stift går du pastoralteologisk grundkurs, PG, motsvarande tio veckors heltidsstudier, vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Innan du kan påbörja de avslutande pastoralteologiska studierna krävs att du i stiftet har genomfört åtta veckors praktik i församling, samt Mötesplats mellan stift och student under åtta till tio dagar.

Efter avslutad utbildning vigs du till präst i ett av Svenska kyrkans stift. Där tjänstgör du sedan under ett års tid som pastorsadjunkt.

Källa svenskakyrkan.se

ORGELELEVER

Vilka spelar orgel om 15 år?

I vår kommer Brännkyrka församling attt erbjuda orgelundervisning för barn och ungdomar. Det kommer att bli undervisning både i Vårfrukyrkan och i Brännkyrka kyrka, som har två helt olika men spännande instrument. Man kommer att få lära sig spelteknik med både händer och fötter, notläsning och öva sitt gehör.

Dessutom har piporgel riktigt fräcka ljud som man kan få experimentera med. Visste ni att orgeln är det enda instrumentet man faktiskt kan gå in i?

Vill barnen testspela går det bra att prata med organisten som spelar på gudstjänsten på söndagen! Undervisningen är kostnadsfri och antalet platser är begränsat.

Helena Holmlund

Kontakt: 08-114 11 06, helena.holmlund@svenskakyrkan.se

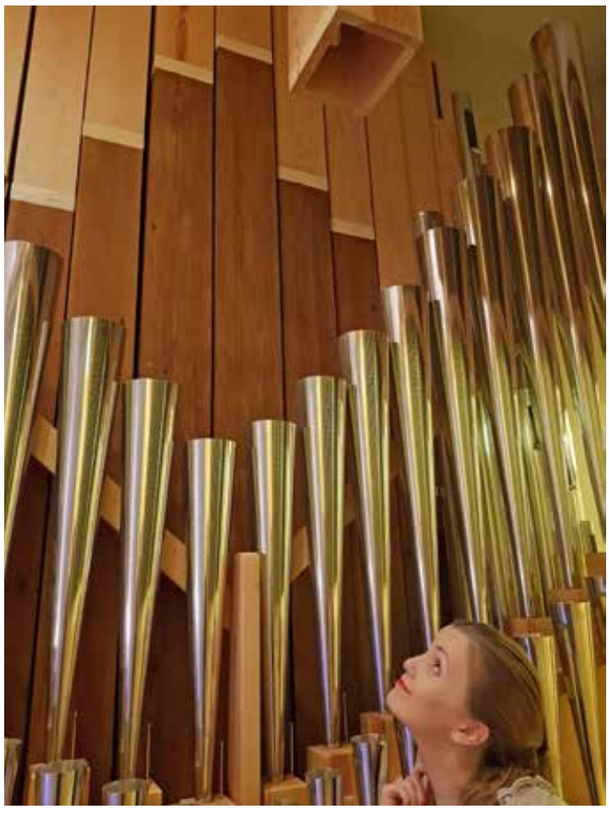

Församlingens organist Helena inne i Brännkyrka kyrkas orgel. Helena, som är 26 år, träffade sin första orgel när hon var åtta, och blev fast. Testa du med!

FAVORIT I REPRIS

Missa inte det nya årets första konsert! På programmet bl. a. ”Litanies de la Vierge” – en ljuv barockpärla av M A Charpentier. Senast musiken framfördes var kyrkan mer än fullsatt.

Den här gången ger vi två konserter, så att alla får plats!

Brännkyrka kyrka 16.00 & 18.00 LÖRDAG 5 JANUARI 2019
Brännkyrka vokalensemble samt barockensemble under ledning av Robin Spurrier *Fri entre • kollekt*

Brännkyrka *krysset*

De fem först öppnade rätta lösningarna belönas med en pilgrimskrans (se nedan)

KORSORDSKONSTRUKTÖR: HANNA FREDHOLM

BILD PIXABAY.COM

								KONFI-DENTIELLT		FÖRUT OKÄNDA	DOMSTOL OCH MATSORT		FÖRSÄN-DELSE		TILLBAKA-DRAGEN	VÄGG-BEKLÄD-NAD
													BRICK-MAT			
								GÅTFULLA								
													SLANG FÖR UNGEFÄR			
								FALLER POÄNG-LÖST SKÄMT		RÖD-BLOMMIGA		VINNA ÖVER		SKÄNKA / SARKASM		
								HORRIBELT								
												2019 ÄR NÄSTA			POROFET I GT SOM FÖRUTSPÅDDE JESUS ANKOMST	
KEJSARE I JULEVANGELIET		VILL NOG DEN SOM LYFTER SKROT BLI	PAPP-LÅDA		INGEN PÅ TAKET	MED VÄRME		EN SORTS BOKSTAV / PAPPER	VINTER-FENOMEN / OORDNING				HOPPSAN / IN-VECKLAD			BLIR LÄNGRE EFTER 21 DEC
REST / SKJUTER RYGG					KONSERTEN 5 JAN I BRÄNNKYRKA K:A TILLÄGNAS HENNE							ASYM-METRISK				
					MELLAN-RUM	SVÅR-STARTAD / SJÄLVISK						BETAL-NINGS-MEDEL				
UPP-STÄLL-NINGS-PLATS							BEGÄRAN / KROPPS-DEL					FÅR VILSEN VÄNDA		SILVER		
				FÖRBJÖDS 1979				DECHIF-FRERA		ÅSNA / GERSHWIN				FRÅN POSITIV / RÖRELSE		
SÅ RÄVEN				I SLALOM-BACKE / SKA DRA					RIKTNING INOM KONST				OKLÄDD / OMRINGA			
EN AV GLAS TAPPAS I SÄGA		BIBELDEL / HÅR BAND			EN AV TRE GÅVOR SOM FÖRKNIPPAS MED JULEN							RESIDERA			KOAGUL-ERA	
LITEN KRÅBÅT					FÖRST I ALFA-BETET	FÄTIMA OCH ANNA	AMERI-KANSK STIFTELSE		SYNS I LÅDA			SÅGO-TÄNT				
			ÄR VI INTE FÖR ALLTID	MÄNGD / GYMNA-STIK-REDSKAP						NEDER-BÖRD		OFÖRE-TÄGSAM / OM-FÄTTNING				OMSORGS-FULLT
UPP-MÄNING I INBJUDAN	EN SORT ÄR SEGA / SPÖKLJUD							PLATS FÖR REKREA-TION	VINDPUST							
HUVUDSÄK					KÄN VÄRA LJUV / FRÅN-SLÄGEN						DÅLIGT BETYG / KOMMA ÅT			VILDKATT		
I VÅRFRUKYRKAN FÖR STORA OCH SMÅ SÖNDAG 13 JAN		KVAR-LÅTEN-SKAP				GÖRA VERKAN			UPPMÄNA					BATTERI		

Vinn Pilgrimens krans

Pilgrimens krans är ett armband med sju olikfärgade pärlor. Var och en symboliserar ett av pilgrimens nyckelord. Föreningen Franciskusleden har tagit fram armbandet, som levereras med ett litet häfte där nyckelorden tolkas och förklaras.

LÖSNINGEN INSÄND AV:

Namn _____

Adress _____

_____

Skicka in senast 4 januari till: FRISVAR, Brännkyrka församling Svenska kyrkan, 20485625, 125 22 Älvsjö.

Pilgrimssatsning 2019

I vår och sommar finns gott om möjligheter att pilgrimsvandra med oss. Kort, långt, lättare och mer krävande.

Läs mer på brannkyrka.org/pilgrim

TIPS!

En fristad för funderingar

Var hittar du ett rum där du kan fundera tillsammans med andra utan att behöva bevisa något eller riskera att få andras argument slagna i huvudet? I alla fall inte alltid på nätet, där ens funderingar kan leda till hatiska kommentarer. En tumme upp eller en arg gubbe blir våra svar till varandra, när vi egentligen vill fundera tillsammans med andra runt svåra frågor, utan att ha färdiga svar. Vi behöver samtalsrum.

Jag har hittat det rummet, en fristad där du och jag kan samtala med varandra utan att behöva övertyga eller argumentera. Peter Brandkvist, volontär, har under hösten haft en serie samtalskvällar i Vårfrukyrkans lokaler, med aktuella samhällsfrågor som tema, till exempel medborgarlön, migration, profilerad reklam.

Hur tänker jag, hur tänker du? Ingen av oss har hela sanningen men vi lyssnar på varandras funderingar. I vår har Peter en ny serie samtal, kom och fundera tillsammans med honom! Första tillfället onsdag 16 januari 19.00.

Ann-Christine Janson

Brännkyrkabladet delas ut till alla hushåll i församlingen, även till dem som undanbett sig reklam. Detta för att vi inte ska missa någon som verkligen vill ha tidningen. Den delas alltså ut även till icke-medlemmar. Skulle du vara en av dem som inte är intresserad – bli inte arg på oss för att du ändå fått tidningen. Lägg den bara i pappersåtervinningen! Tack för visad förståelse.

Svenska kyrkan
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

Gud får mig att se det vackra i varje människa

Camilla Matzon Mathisson
VOLONTÄR & KYRKVÄRD

Vem är Gud? Det skulle vara en omöjlig fråga för mig att svara på, i alla fall vem Gud är för dig. Vem Gud är för mig kan jag däremot svara på, i alla fall nästan.

Alla har vi olika uppfattningar och föreställningar om vem Gud är. Jag har garanterat inte samma bild som du har och du har inte samma bild som jag, men vi har i alla fall någon bild eller uppfattning av Gud, oavsett om vi tror eller inte.

Den första varma vårdagen i år satt jag med en klasskompis på en bänk och pratade i solen när hon frågar mig om hur min gudsbild ser ut. Jag svarar att jag ser Gud likt en mor som omfamnar sitt barn, från sidan. Alltså, Gud går varken bakom mig, eller framför mig, Gud går bredvid mig och omfamnar mig var jag än går. Den oändliga kärleken omsveper mig och alla andra, vi måste bara våga känna och lyssna till den röst som kallar oss till kärlek, medmänsklighet och barmhärtighet.

Men jag tror också att Gud finns i allt. I det lilla, i det stora och att Gud verkar genom oss.

Teologen Dorothee Sölle sa ”Gud har inga andra händer än våra händer”, kanske lite hårt, men samtidigt så är det ju genom oss som Gud verkar i våra handlingar gentemot varandra, och det är så jag tänker att Gud visar sig i världen. Gud har oss som sina arbetsredskap där vi själva är fria att välja vilka verktyg vi vill använda.

I psalm 791 står det ”Du passar in i själva skapelsen, det finns en uppgift just för dig, men du är fri att göra vad du vill med den, säga ja eller nej”, vilket är det jag tror att Dorothee Sölle menade, Gud har en plan och den är vi fria att följa.

Jag tror på en Gud som möter mig i motgång och medgång. En Gud som möter mig i allt i vardagen, det kan vara i mina barns skratt, när jag möter en annan människas blick på tunnelbanan eller i morgonstöket när vi är på väg till förskolan. Jag tror på en Gud som gråter när jag gråter och skrattar när jag skrattar. En Gud som finns där i livets förgänglighet och samtidigt lovar oss ett hopp om en evighet.

Min väg har varit allt annat än spikrak men jag har aldrig varit ensam på den resan. Jag har hela tiden haft ett mål och för varje dag kommer jag lite närmre det målet.

När jag upplever att livet och vägen känns lite väl lång och krokig så är det ibland svårt att se ett hopp, men jag tror att hoppet är det viktigaste vi har för att orka ta oss framåt och det är Gud som ger oss hopp.

För mig är Gud den som ger oss kärlek och mening. Gud får mig att se det vackra i varje människa. Varje människa är vacker och unik, precis så som Gud skapade oss. Ta vara på den skönhet du bär och glöm aldrig bort hur värdefull just du är.

EFTERMIDDAGSBIO

Film med förhinder

Det var lite snopet i oktober när Eftermiddagsbio med samtal hade filmen ”En sista semester” på tablån. En talrik och förväntansfull publik hade samlats – men! Tekniken strejkade och det blev ingen filmvisning.

Ny chans att se ”En sista semester” erbjuds torsdag 3 januari klockan 13.00. Plats: Mariasalen, Vårfrukyrkan.

TILL VÅREN VISAS FÖLJANDE FILMER, PÅ ORDINARIE TID, LÖRDAGAR 14.30 I MARIASALEN:
9 februari **Unga Astrid** · 23 februari **Paul, Apostle of Christ** · 30 mars **About Smith**
Ingen avgift · Läs mer på brannkyrka.org/eftermiddagsbio